

Вести

Ст. н. с. д-р Иван К. Бонев на 60 години

На 25 октомври 1996 г. нашият изтъкнат минералог и кристалограф, член на редколегията на Списанието от 1982 до 1989 г. и негов главен редактор от 1990 до 1994 г., навърши 60 години.

Възпитаник на Висшия минно-геоложки институт, Иван Бонев тръгва по професионалния си път през 1959 г. като геолог в маданските рудници, но намира жизненото си поприще на изследовател през 1962 г., когато, след спечелен конкурс, става научен сътрудник в секция "Минералогия" на Геологическия институт при БАН. Тук през 1972 г. той защитава докторската си степен (кандидат на геолого-минералогическите науки), хабилитира се през 1982 г., а в 1995 г. е избран за ръководител на секцията.

Творчеството на юбиляра е неразделна част от постиженията през най-плодотворния период в развитието на българската минералогия и той самият е ярък представител на "задълбоченото геокристалохимично направление" в нея, което според акад. И. Костов характеризира този период. Иван Бонев е автор и съавтор вече на над 70 публикации, които обхващат широк кръг от явления в царството на минералите и засягат теоретични и приложни проблеми не само в кристалографията и минералогията, но и в областта на геохимията, петрологията и науката за рудните находища. Разбира се, тази поздравителна бележка няма за цел да анализира постиженията на нашия именит колега. Бихме искали по-скоро да обърнем внимание върху някои изтъквачи черти в творческия му почерк. Най-напред това е разнообразието от изследователски методи, които той използва, за да се добере до най-дълбоките причини на изучаваните явления, като неведнъж решава задачата с оригинални разработки — за високоточни рентгенови определения на структурни константи, за разкриване на морфологията на твърдофазни включения, за извличане и анализ на остатъците от минералообразуващи разтвори в празнините в кристалите. Голямо е и разнообразието от привлечените вниманието му обекти и процеси — от течните и колоидни минералообразуващи среди до лунния реголит или окислителните продукти в металургията на цинка, от атомните механизми на кристалния растеж и разтваряне в природата до сложните процеси на изграждане на минералните индивиди и агрегати и едромашабните модели на формиране на рудни находища като тези в районите на Ардино и Мадан. Но все пак предпочитаните теми на Иван Бонев са ориентирани, епитаксични и топотаксични отношения при минералите, особено сулфидите с тяхната кристалография, кристалохимия и генезис (това е темата и на дисертацията му), необичайните кристални форми на растеж и разтваряне — вискери,

скелети и пр. — от които той е описал редица редки, а понякога и единствени находки; химичният и изотопен състав на рудообразуващи флуиди, подлагани на анализ след пряко извличане от подбрани вакуоли в кристалите, както и процесите на кипене на вnedрени в геоложките структури рудообразуващи разтвори и значението им за отлагане на промишлени минерализации.

Иван Бонев е много цитиран автор с публикации в редица реномирани чуждестранни списания и е добре известен на международната научна общност. Многократно е докладвал постиженията си на световни форуми на специалисти от различни научни области — Международната минералогическа асоциация, Международния съюз на кристалографите, Международната асоциация по генезис на рудните находища, Европейското дружество по геология на минералните находища, Международната организация по кристален растеж. Член е на Минераложното дружество на Великобритания и Ирландия, Минераложното дружество на Америка и на Европейското дружество по геология на минералните находища.

Вещ и взискателен редактор, благодарение на големия си опит и широка ерудиция, Иван Бонев бе избран за главен редактор на Списанието на Българското геологическо дружество в сложния период на големи политически и икономически промени. Той и ръководената от него редколегия приеха предизвикателствата на времето и започнаха реформа в издаването на Списанието, обявена в кн. 3 на том 52 от 1991 г. Тя цели да го направи по-достъпно за международната научна общественост и да повиши научната стойност на публикуваните материали и продължава и сега, преследвайки високите стандарти на съвременните научни периодични издания.

Не можем да не отбележим, че Иван Бонев е и голям алпинист — майстор на спорта — и познавач на българските планини. Безкористно посветил много време, сили и умения на обществения си дълг, той е носител на медала "30 години планински спасител". Пътешественик с неутолена жажда за бродене по света и покоряване на все по-високи върхове, нашият колега е събирал образци от Алпите и Кавказ, от Памир и Хималаите. Той е и запален филателист и (разбира се) колекцията му е специализирана — марки с минерали от цял свят.

От все сърце пожелаваме на юбиляра здраве и бодър дух в най-плодотворните години на творческата му зрелост!

И. Веселинов
Геологически институт, БАН
E-mail: ivess@geology.acad.bg